

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Előfizetési feltételek:

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve.

Egész évre . . . 10 frt.
Félévre . . . 5 frt.
Negyedévre . . . 2 frt. 60 kr.
Egy hónapra . . . 1 frt.

Előfizetheti helyben a kiadóhivatalban **Kutasi Imre nyomdájában**, aztán Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben, vidéken a postahivatalokban.

Hirdetési díj:

öt hasabon petitor 5 krajczár. Nagyból terjedelmű s több ízben megjelenő hirdeményeknél leegyszerűsített. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyitási költségek minden sora 30 kr. Ezek a szerkesztő által vétetnek fel. — A hirdetések a szerkesztőségben és kiadóirodában. — Az előfizetési s hirdetési pénzek a kiadóhivatalba, a lap szellemi részétől tartozó közlemények a szerkesztőségbe irókba csatolva, Fried-ház 19. sz. alatt érkezendők.

Debreczen, márczius 14.

Mig a magyar delegációról bizonyos már, hogy egyhangulag szavazta meg az **Andrássy gróf** által indítványozott 60 milliónyi külön hitelt, — addig az osztrák delegációban e hitel megszavazásának konok ellenállásai támadtak. Az osztrák delegációban t. i. akadnak tagok, kik inkább tüntetői viselkedéssel daczára annak, hogy a hitel szükségessége, vagyis inkább célszerűsége külügyünk részéről már kéllőleg és minden oldalról igazoltatott — elvannak határozva a végső percig folytatni az ellenkezésüket. Ezekkel szemben **Andrássy gróf** demosthenesi ékességét fejtse ki, azokat a hitel célszerűségéről ugyan meggyőzni soha nem foghatja, mert hiában, ők fontoskodni akarnak minden áron és ezt oly szónoki beszédalakzatokkal tudják álcázni, hogy az óvatlan szem előtt úgy tűnnek föl, — mintha észszerű elvből ellenkezésnek!

Szerencsére azonban az **Andrássy gróf** által indítványozott hitelnek szükségességéről ma már senki, a ki józan észszel dicsőkedhetik — kétséget nem táplál, sőt meg van győződve arról, — hogy az osztrák delegáció, mely a mai választások idején a monarchia szilárdasága és tekintélye támaszait könnyelműen megintatná, a birodalom épülete ellen sámsómi merényletet követne el és **Herostates** módjára bélyegzné meg magát mindörökké!

Ennélfogva többségre, mintegy 40 — 45 szavazatra az osztrák delegációban is bátran számíthatni.

Mert a hitel megszavazása — parancsoló szükségességének eszméjétől ezen delegáció többsége is át van hatva, sőt egyes tagok valóságos lelkiismeretet csináltak belőle. **Walterskirchen** br. osztr. delegátus például lemondását meg nem tudta és pedig főleg azért, — mert míg ő határozottan pártolta a 60 milliónyi hitel megszavazását, nem akartván azon roppant felelősség terhében osztozni, mely az osztrák delegációra háramlanék az által, ha a hitel megadhatnák; addig a stajer Landtagbeli képviselők, kiknek ő küldötte, épen ellenzik a 60 millió megszavazását. — **Walterskirchen** e dilemmából úgy vonta ki magát, hogy mint delegátus beadta lemondását.

Andrássy gróf 7 pontban foglalta össze a monarchia megóvándó érdekeit; azonban dr. **Herbst** az osztrák delegáció pénzügyi bizottságában kijelenté, — hogy **Andrássy gróf** előterjesztett exposéjában még most sem látja határozottan birodalmunk azon érdekeit körvonalozva, a melyek a 60 milliónyi hitel megszavazását multhatlanul követelik.

Andrássy újra és nyomós indokok felsorolásával védte indítványát. Kijelenté, hogy külügyi politikánk soha sem tervelté **Bosznia** és **Herzegovina** elfoglalását, mi a vörös könyvből is kitűnik. A hármasszár szövetség tanácskozásában viszont soha sem volt szó **Uj-Bulgáriának** mint független államnak szervezéséről, hanem csak arról, hogy két török kormányzóság részére autonómia biztosítsassék. Ime az orosz követelmények is az előre láthatlan események közé tartoznak. Ha csak **Bosnia** és **Herzegovina** megszállásáról volna szó, 60 millió nem szükségeltetnék. De

arról van szó, hogy érdekeink, minden eshetőség ellen megóvathassanak.

A monarchia fő érdeke a béke, de lehet, hogy a katonai fellépés is szükségessé válhatik, már pedig a katonai fellépés mostani módjánál fő dolog a gyorsaság — és bármennyi erővel bírjon is — mint bír is — hadseregünk, ha késületlenül lepetünk meg valamely eshetőség által, érdekeinket biztos hatással meg nem óvhatjuk.

Különbben helyesen mondá **Andrássy gr.** hogy arra, miként valamely külügyér épen a congressus előestéjén gombolkozzék ki teljesen, sőt arra még kényszerítessék is — nem volt eset a történelemben.

Birodalmunk érdekei azonosok Európára érdekeivel és így a dolog természetében van a legnagyobb garancia arra nézve, hogy a hitel olyasmire nem fog fordítatni, a mire azt a delegációk meg nem szavazhatnák.

A delegációk pedig megfogják szavazni a 60 millió hitelt és megfogják menteni a birodalmat az előre nem látható veszélyektől, mert annyi bizonyos, hogy oly megoldás a keleti kérdésnek, a milyen módokban az **Bismarck** tulajdonították, hogy t. i. Oroszországot szállja meg **Bulgáriát**, **Angliá** **Egyiptus** és **Birodalmunk** **Boszniát** és **Herzegovínát** korintsem felel meg **Ausztria-Magyarország** érdekeinek.

Legyünk tehát résen!

A magyar delegáció egyesült albizottságai a f. hó 12-én tartott ülésben **Falk Miksának** a 60 milliónyi hitelre vonatkozó határozati javaslatát egyhangulag elfogadták. Az osztrák delegátusoknál azonban a tárgyalás nincs oly összetartás mint a magyaroknál s legutóbb érkezett tudósítások, szerint, 40 szavazattal többet alig lehet biztosnak tekinteni a hitel megszavazására.

Rudolf trónörökös berlini fogadtatásáról a „Pol. Cor.”-ben egy tudósítást olvassunk, mely szerint **Rudolf** ő fensége a lehető legkedvezőbb benyomást idézte elő a berlini udvarnál. **Vilmos császár** nem győzte s nem győzi őt dicsérni s a legbizalmasabb epitetonokkal elhalmozni. A mi a látogatásokban a legmegzetesebb, az hogy **Bismarck** herceg, ki tudvalevőleg nem szeret látogatásokat tenni, audienciákat kérni s közelebb a berlini udvarnál történt kettős menyegző alkalmával is az ott jelen volt hercegekkel csak annyiban vett tudomást, hogy fia által iratta fel magát: a trónörökösnek maga személyesen jelent meg és írta föl nevét a kihallgatást kérők közé. **Bismarck** herceg három negyed óra hosszig volt **Rudolf** nál s a kihallgatást csak az udvari előbbi szakítá felbő. — **Bismarck** engedélyt kért, hogy legközelebb folytatassa előterjesztését, de **Rudolf** maga ment **Bismarck** lakására. A tudósítás szerint trónörökösünk látogatása messze felül multa a az angol trónörökös látogatását szívelyesség tekintetében. Egy berlini diplomata oda nyilatkozott, hogy „**Rudolf** látogatását eleinte csak udvariassági ténynek vélté, de csak most látja, hogy itt egy első rangú politikai eseményről van szó.”

Andrássy gróf az osztrák delegáció pénzügyi bizottságának egyik ülésében igen fontos nyilatkozatot tett, melyekből röviden megenlítjük a következőket:

A Törökország földarabolása felől keletkezett hírekkel illetőleg biztosíthatom az urakat, hogy az iránt Oroszországgal egyezkedni még csak nem is kíséreltem meg. Nem titkolom azonban, hogy Törökország viszonyát vazall államaihoz továbbra már nem tartottam lehetségesnek. Bennem nemcsak a bátorság, de az akarat is hiányzott a statusquot fenntartani. Magában Törökországban is voltak államférfiak, kik a porta viszonyát a vazall államokhoz megakarták változtatni. A mi e viszo-

nyokat a jelen körülmények közt illeti, én arra töreksem, hogy e kérdéseket is a congressus oldja meg véglegesen.

Bosznia és **Herzegovina** vonatkozásig azt monda, hogy az említett tartományok annexiójára sohasem gondolt; hogy azon államok föderatív alakulását lehetetlennek tartja. **Montenegro** és **Szerbia** ép oly kevéssé egyesülhetnek, mint **Szerbia** és **Bulgária**, hacsak egy harmadiktól nem akarnak valamit elvenni. Azt azonban maga is szűkségesnek tartja, hogy e kis államok saját erejükre korlátoztassanak. Különbben **Ausztria-Magyarország** viszonyai minden államhoz a legjobbak; különösen **Németország** irányában teljesen kielégítők és megnyugtatók.

Fővárosi hírek.

Ferencz Károly főherceg temetésén, a budapesti tud egyetem, **Hoffmann Pál** rektor és báró **Hornig**, a theologiai kar dékánja által képviseltette magát. — **Perotti** a nonzeti színház tenoristája a közelebb színe került „Cinq-Mars”-ban magyarul énekel s utabban „Hunyadi László” czinuszerepét tanulja magyarul s ápril végéig föllep e szerepben. — **Bankó hamisításért** **Pesti János** 10 évi, **Kalincza Károly** 7 évi, **id. Pesti János** 5 évi börtönbüntetésre ítéltettek tegnapelőtt a budapesti törvényszék által. — **Szerencsétlen szerelem** miatt **Haubert Karolin** nevű 17 éves leány a lánchíd közepéről a Dunába ugrott. — **Saissy Amade** a magyar tud. egyetemen a francia irodalom történet magántanárává erősítettett a közoktatásügyi miniszter által. — **Hadady Daniel** műkertészről „Haza kertipar” czimű havi folyóirat fog megjelenni.

Hiteess Lajos hangversenye. *)

Debreczen 1878. Márczus 16-án **Hiteess Lajos** által több tanítványa és több t. műkedvelő szives közreműködésével a „Magyar korona” vendéglő nagyszobájában rendezendő Hangverseny műsorozata:

1. Hódoló induló 8 kézre, **Wagner Richard** t.; előadja: **Filótás Irén**, **Nemes Ilonka k. a.**, **Tóth Gyula** és **Simonffy Béla**.
2. II-ik magyar **Abránd Székely Imrétől**; zongorán előadja: **Dragota Margit k. a.**
3. Fónó dal **Litolfftól**; zongorán előadja: **Thót Gyula**.
4. Magyar népdalok, éneklé **Mihály Ferencz** ur.
5. Sonata, **Beethoven-től**, zongora és hegedűre; előadja: **Steinaker Sándor** ur és hangversenyző.
6. Török dala, „Carmen” czimű dalműből; **Steinaker Sándor** és **Thót Emil** zongorakísérettel mellett előadja: **Cziffer Nándor** ur. és a dalegylet.
7. Parafrazes de Concert, „Troubadour” czimű dalmű felett **Liszt Ferencztől**; zongorán előadja **Zayya Janka k. a.**
8. Kettős dal „Bánk bán” czimű dalműből, **Dragota Margit** zongorakísérettel mellett előadja: **Zivuska Gáspár** Róza urölgy és **Heine Vilmos** ur.
9. Fantaisie Impromptu **Chopintól**; zongorán előadja **Palay Ilonka k. a.**
10. A pusztai fűz, költemény **Arany Jánostól**; előadja **Kovács József** ur.
11. Faust, **Abránd Liszt Ferencztől**; zongorán előadja **Thót Emil** ur.
12. Magyar népdalok; férfi négyesre alkalmazva a hangversenyző; előadja a dalegylet.

Helyárak: Ülő hely 1. 50 kr. Álló hely 1 frt. Jegyek előre válthatók ifj. **Csáthy Károly** könyvkereskedésében és este a pénztárnál. Kezdte 7 1/2 órakor.

Irodalmi s művészeti hírek.

Nemzetközi irodalmi congressus van alakulóban **Parisban**. Ez eszmét a párisi irók egyesületé pendítette meg. — a congressusnak, melyre külföldi irók is meghívának, — céljával azt tűzvé ki, hogy a nemzetközi irói tulajdonjog kérdését végképen tisztázza. E tulajdonjog kérdését végképen tisztázza. E tulajdonjog kérdését végképen tisztázza.

*) E hangverseny programjában némi változás történeven, újlag közöljük azt, — s ismétlői felkerjük arra megpártoló közönségünk figyelmét.

lajdonjog elismertetésére ugyanis a diplomatiái conventiók is elégteleneknek bizonyultak. A francia kormány a kiállítási épület egyik termét átengedi a kongressus számára, melynek elnökségével **Viktor Hugó** bizatik meg.

Soldosné kitünő művésznök közelebb **Sz.-Fehérvárra** utazik, hol hatszor fog játszani miat vendég. Onnan **Kaposvárra** rándul át s a „Falu rosszá”-ban lép föl az ottani műkedvelő-társulattal az épimi szándékozott kisedelő-javára. — **Gerster Etelek** közelebb **Berlinben** fog vendégszerepelni. A magyar művésznövel egyidőben lép föl a berlini operaházban **Rosanoff** kasszanyos is, ki francia származású művésznő s a külföldön szép elismerések örvend.

Debreczen sz. kir. város rendkívüli biz. közgyűlése.

— Márcz. 14. —

Elnök **Miskolczy Lajos** főispán ő méltósága az ülést megnyitván, meleg szavakban emlékezik meg az elhunyt **Ferencz Károly** főispánról s indítványozza, hogy határozassék el, mikép **Debreczen** város törvényhatósága, az országgyűlés két házának példájára, az uralkodó családért ért gyászemesemey alkalmából intézzen részvételt király ő felségéhez. A bizottsági közgyűlés fenállva halgatván meg a főispán indítványát, elfogadja azt.

A közgyűlés tárgyszorozata előterjesztéven, legelőször ngs **Simonffy Imre** polgármester urnak a mult jan.—febr. hóri szoló következő jelentése olvastatik fel:

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Folyó év január és február hóri szoló jelentésemet, füzlettel következőkben terjesztem fel.

I. Közegészségügy.

Január hóban az egészségi állapot erősebben volt megtámadva, mint az előző hóban; a lobos bántalmak gyakoriabbak voltak; előfordult néhány vérheny eset is, de szelid lefolyással; a roncsolt toroklob nagyobb tért nem foglalt s a benne elhaltak száma kétfel haladja felül a decemberben elhaltak számát.

Február hóban az egészségi állapot valamivel javult; leggyakoribbak voltak a légző szervek lobjai, azok és tüdőbe; a roncsolt toroklob kevesebb áldozatot vitt, mint az előző hóban.

Meghalt a városban — a katonai kórházban —

protestánsok:	finemű 148, nőnemű 132, együtt 280.
róm. kathólikusok:	finemű 36, nőnemű 18, együtt 54.
izraelita:	finemű 7, nőnemű 8, együtt 15.
összesen született 323 gyermek, s e szerint a halálzási esetek száma 26-tal mulja felül a születések számát.	349.
Házasságok lépett:	protestánsok 100, róm. kath. 7, izraelita —, együtt 107 pár.
Közkegyelmei beforgalom.	Ájtott a f. évi január hóra 42, jan. és februárban felvételtett 168, együtt 210.
meggyógyult	124,
meghalt	27.
maradt ápolás alatt martius hóra 59 beteg.	

Az egészségügyi bizottság január hóban járvány-bizottsággá alakulván, a roncsolt tor-

oklob-járvány korlátozása és kiirtása céljából nagy tevékenységet fejt ki; — minden héten ülést tart s célszerű intézkedéseket tesz, — úgy mint a lakosságot a járványt illetőleg nyomtatott utatással ellátta, az utcai iskolák szellőztetésére és füstöléséről gondoskodott s 12 ágygyal ellátott ideiglenes járvány-kórházat szerelt fel, s tiszti főorvos gondozása alatt.

II. Rendészet.

A közbiztonsági állapot kielégítő volt. A rendőrség által kisebb mérvű vétségek és kihágásokért letartatott január hóban 76, febr. 81, együtt 157 egység; ezek közül átadott a kir. ügyészségnek, 22, rendőri uton megbüntetettet 135.

A városról eltoloncoltatott 86, vidékről keresztül toloncoltatott 36, kényszer-utlevéllel kiutasított 7 egység.

III. Iparügy.

Különbféle iparnekem önálló folytatására összesen 36 iparos nyert iparhatósági igazolványt. Ezek közül 8 nem lévén helybeli illetőségű, tölök fejenként 10 frt városi díj a házipénztár javára beszédett. Ipartörvény eleni kihágás 3 fordult elő s az illető iparosok 15 frt pénzbírságra büntettetettek az iparcélokra szánt alap javára.

IV. Katonai ügy.

Az idei újonczások február 15-től 23 ig terjedő időben megtartottak.

A cs. kir. közös hadsereg részére kivett ujonczok a f. év ápr. 1-én 92 emberből; hozzáadva a létezett és fódözendő volt hátralék és támadt pótlékok

együtt 98 ember.
Ebből levonva a beszámítható követelések (1 éves önk. stb.) 21 ember lett besorozandó tehát 77 ember.

1. Hivatalból, az állítási lajstrom A) osztály szerint 1 ember.
2. Utóállítandókból, az állítási lajstrom B) osztály szerint —
3. Mindhárom korosztályi sorrendje szerint, az állítási lajstrom C) D) és E) osztályai szerint 77 ember.
Együtt: 78

A póttartalék részére kivett jutalek állott 10 emberből, hozzáadva a fódözendő hátralék és pótlásokat 17 ember.
Együtt: 27

Ebből levonva a beszámítható követeléseket 1 lett besorozandó 26 ember.
Erre besoroztatott:
a) Utólag állítandókból —
b) Mindhárom korosztályból sorrend szerint ideiglenesen 28 ember, állandóan —
Együtt: 28

A m. kir. honvédség részére besoroztatott, mindhárom korosztályból sorrend szerint 92 ember.

A városban állomásozó katonaság létszáma tett február végén 1369 ember 550 lóval; ezek közül be volt a lakosságnál állandóan szállalosa 118 ember 67 lóval; mint átvonuló 3 főtiszt, 3 legény 3 lóval. Eloffogagat állítattott 25.

V. Erdészet.

A halapi idei vágástéren a polgári favágatás bevezetésénél, annak kiosztása január elején megkezdett; a vágástér többi részén az eladára szánt tűzifa vágatása január elején, a paczi idei favágatás pedig február közepén megkezdett, ez utóbbiak bevezésé mártius vége fele fog megtörténni.

Az idei tartós tél, illetőleg a magas hőréteg folytán az akácfa iskola vetések és fiatalabb ültetvényekben a csemetéket, általában minden erdőrezsen a nyulak, a legnagyobb mértékben lerágták, úgy hogy azoknak visszavágatása tavasszal eikerülhetlenül szükségessé fog válni.

Erdőkárosítási ügy 6 esetben jelentett be.

VI. Adóügy.

Országos adó fejében beszedett a lakosságtól az elmúlt két hó alatt 51,703 frt 77 1/2 kr.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A szerencse pillanata.

Irta: **Hackländer F. W.**

ELSŐ KÖTET.

Ötödik fejezet.

A regens szobájában.

Ezeket mondva a regens, még egyet fordult a szobában, azután még közelebb lépett az ifju emberhez és erősen a szemé közé nézett midőn mondá:

„Azonban **Elise** hercegnő másként gondolkodik. Ő szeretne olyan kis gondviselésféle lenni és a véletlennek is segédkezére lenni, s hol az nem volna elég udvarias, egy szép hölgy

oly óhaját teljesíteni, melyet az fejébe vett. — Nem tudom, megértett-e ön engem?”

„Ugy vélem, hogy értem kegyelmességét.”

„Tehát helyes. — Es ha még ezentul is folytatom a mit megkezdtem ifju ember?” — mondá a herceg hirtelen változott hideg, csaknem fenyegető hangon, „úgy olynemű bizalmat tanúsított ön irányában, a melyvel való netáni visszaélés úgy reám, mint különösen önre, a legkomolyabb következményekkel bírna. Vannak emberek”, veté utána a regens rögtön könnyed hangjával és tetszett kifejező kézműdolattal, midőn észrevév, hogy **Fernow** a mondottakra valamit válaszolni akart; „Vannak emberek, kik a legjobb akarat mellett sem képesek a tioktartásra. Ha ön, kedves **Fernow** csillagai e fajták közé tartoznák, úgy jó lesz befejezni e beszélgetést és azon este kérem **Schuller grófot** hoztam rendelni.”

„De ha inkább óhajtanék magam itt maradhatni”, felelé az ifju könnyed bókkal és jobbját, mintegy magát igazolva mellére emelve.

E mellett nyíltan, becsületesen, sőt elhatározott tekintettel nézett a regens szeméi közé, úgy, hogy ez mosolyogva helyeslő fejbólintással mondá:

„Ugy vegye előbbi szavaimat oly gyöngéd óvásnak, a melyet egy idős férfi egy ifjabbal szemben mindig megengedhet magának. Hallgasson meg tehát:

„A mint ön előtt az imént már jeleztem, **Elise** hercegnő más természetű, mint nőtestvére. Szelleme és szíve megbecsülhetlen tulajdonaival nagy ármánykodásra nagy hajlandóságot kapsol össze, a miért nekem már nem egy keserű pillanatot okozott. A helyett, hogy oly dolognak, mely úgy is kiszámíthatlan, — szabad menetel engedve, annak végeredményéért már jóval eleve oly étken szokott édeklődni, már t. i. a végre, hogy az eredmény olyan legyen, mint ő szeretné, mindenképpelhető eszközöket felhasználni, azon szándékából, hogy magát a sorsot is intézhesse, oly pályára vhesse, melyeket szeszélyében számára kijelölt vala; azonban a hercegnő

akarattal a sors előtt meghajoljon, oly nyugtalan lélek, a milyen a hercegnő, mivel már előbb vonatkozom reá, azon hiszemben él, — hogy létezik ok, mód, a melylyel a változhatatlan végezt is alattvalónkka tételhetik.

„Ő elhatározta magában, hogy hercegi szültséék és ő aligha nem képes volna e czéloból oly emberekkel is szövetezni, kik előtte megfejtethetővé tennek azt, hogy akarata ezen irányban is kielégíthetessék. „Nem tudom, vajon megint megérté-e?”

„Csaknem tartok tőle kegyelmes uram, hogy igen” vizonza **Fernow**.

„Mentsen isten” folytató a herceg nagy komolyan, hogy én a hercegnőt, ki jeles esethezemen kívül nemes szívvel is bír, képesnek tartanám arra, hogy valaha is végre hajthasson ilyes valamit saját családjával szemben, azonban fajdalom, annyi bizonyos, hogy a tüzzel szeret játszani.

(Folyt. köv.)

Idegen adóba befolyt 38 frt 18 kr.
 Idegen illetékbe 1211 frt 70 kr.
 Helybeli illetékbe 8188 frt 32 1/2 kr.
 A város mint testület befizetett:
 debreczeni adójába 14,647 frtot.
 sámsói adójába 425 „
 szovathi adójába 2301 „
 illeték egyenértékbe 1009 „

Összesen: 18,382 frtot.
 s e szerint a város 1/4 évi adója be van teljesen fizetve.

Végül tisztelettel megemlítem, hogy a tiszaszabályozó társulat f. év január 12-én tartotta városunkban közgyűlését.
 Debreczen, 1878. mártius 12-én.

Simonffy Imre,
 polgármester.

A közgyűlés a fentolvasott jelentést, valamint az ügyhátránygyeztetést s azon belügy-miniszteri leiratot, melylyel a f. évi költség-előirányzat jóváhagyatott, helyesléssel tudomásul veszi. A földmívelési m. kir. miniszternek a kövire vonatkozó s Debreczen város törvényhatóságának is megküldött rendeletét illetőleg, a tanács azon intézkedése, mely szerint az e tárgyban intézkedő bizottságba Debreczen város részéről mint szakértő egyén Szűcs Mihály városgazda jelöltetett ki, — helyben hagyatik. A Steinaecker Arthur belga konzullá lett kinevezetéséről szóló miniszteri leirat, mely a városi törvényhatóságot a nevezett egyén hivatali működésében való támogatásra hívja fel, szintén tudomásul vétetik. — Az igazoló választmány jelentése a január hóban megjejtett pótválasztásokról tudomásul vétetik s a beválasztott 7 bizottsági tag, — névszerint Harsányi Sándor, Vasári István, Práter Imre, V. Szabó Miklós, Váci János, Szakós Rezső és Jenei István igazolt bizottsági tagoknak jelentetnek ki. Ezzel kapcsolatosan Papp Ferenc főjegyző jelenté, hogy V. Szabó Miklós által — ki ezuttal az ülésen nem lehet jelen — megbízott annak kinyilatkoztatására, hogy nevezett egyén a bizottsági tagságról — tömördek elfogadása miatt nem jelenhet meg pontosan az üléseken — ezenel lemond. Miskolczy Lajos főispán azonban nem látván eléggé indokolta az elhatározást, — mint hogy a közgyűléseken ugyszem okvet len szükséges a bizottsági tagoknak mindenkor megjelenni — V. Szabó Miklós lemondása nem fogadtatik el.

A közigazgatási bizottság II-ik félévi jelentése, mely az ügyforgalmat, az igazgatóságok működését, a népszámlálást, a pénzügyet, közmunkát és közlekedés ügyet; a földmívelés-, ipar-, kereskedelem- és az igazgatóságok miniszterium ügyköreiből tartozó dolgokat részletesen ismerteti; — tudomásul vétetik. E tárgyból kifolyólag Kovács János, Magyar Gábor és Vársányi István képviselők az utak rossziasága ellen emelnek szót, de Miskolczy Lajos főispán, Simonffy Imre polgármester és Lux Sámuel főmérnök által megnyugtattatnak. — A gázfelügyelő évi jelentése vitát idézett elő, a mennyiben dr. Zeizy Dániel nem találván azt eléggé kimerítőnek, kifejezte az iránti elégedetlenségét. — Az ügy Ferencz, Körössi Sándor, Mészáros József és Simonffy Imre polgármester által több oldalról megvilágosítottatván, a közgyűlés intézkedéseket tett, hogy a Zeizy Dániel által fel-említett hiányok szakértő egyének által ki-póltassanak.

lyását eredményéről szóló tanácsai jelentés — melynek értelmében a színház a Mándoky-féle consortiumnak adatott bérbe, — egyhangulag helyben hagyatott s elhatározatott, hogy a bérleti szerződés az illető színész-consortium és a város között köttessék meg, a mostani színházgaztó Temesváry Lajossal kötött, de f. évi június 1-én lejárandó szerződés csak anynyiban szenvedvén változást, hogy a város tulajdonát képező színházi díszletek, színházunkból semminemű körülmények között nem lehetvén elszállíthatók.

Az igazóságok leelőjének ez évi használata és a czél szerűen nem használható leelőjéseknek bérbeadása tárgyában hozott tanácsai vélemény, némi jelentkeiellen módosítottással helyben hagyatott.

Napi hírek.

— **Mártius 15-ike lesz holnap.** Epen harmadikik évfordulója azon dicső nagy napnak, melynek emlékére magasabban dobog fel minden igaz magyar honi kebele. — A megünneplés ezuttal, az előkészületekből itélve impozáns lesz. — Az ünnepi programja — melyet, miután lapunk a rendezőség által tervezésben meelőzetett, csak most közölhetünk — a következő:

1. 2 és fél óra körül kivonulás a honvédszázhoz a főiskola előtt.
2. Szózat, énekl a főiskola énekkar.
3. Egy szabadságos felett, (Ilyés Bálintól) szavalja Bögös Lajos.
4. „Szentelt hantok” Mosonyitól, énekl a főisk. énekkar.
5. Emlék beszéd Bögös L. jostól.
6. Fiamhoz (Kunságától) szavalja Varga Lajos.
7. Hymusz, énekl az énekkar.

II. Rész az emlékkertben.

8. Dalszabadság, énekl az énekkar.
  9. Talpra magyar (Petőfítől) szavalja Torma Károly.
  10. Huszár dal, énekl az énekkar.
- **A debreczeni színház,** mint az mai közgyűlési tudósításunkból is olvasható, a mai közgyűlés által három egymás után következő évre, a szintgyi bizottság és a tanács előterjesztése értelmében egyhangulag a Mándoky consortiumnak adatott ki. Örömmel hoztuk köz tudomásra a közgyűlés ezen ténylet, mert a Mándoky Béla consortiumban színházunk felvirágzásának biztos tényezőit látjuk. — Most már Mándokyn és társain a sor, hogy a legjobb orok szerződésüket által igyekezzenek igazolni azon bizalmat, melyet nekünk a város közönsége és hatósága egyaránt helyezett. A szerződésük ugyan már most is folyamatban vannak, de üzleti szempontokból szándékosan fogunk hallgatni azokról mindaddig, míg az egész társulat szervezése nem lesz.

— **Török menekültek** Debreczenben. A debreczeniek török rokonszenvének híre, az oroszok által felült Plevnág elhatott s onnan egy török kerekedő és annak sógornója látogattak el Debreczenbe. Előbb Konstantinápolyba mentek, honnan egy egész hónap óta vannak utban. Ide tegnap érkeztek meg. A magyarok jószívűségéről, vendégszeretéről, mit hazánkban utközben tapasztaltak, igen sokat beszélnék. Debreczenben egyik külföldi szárlóhelyen hirtak meg magukat. A férfi neve Moussa Ilija, kereskedő volt Plevnán s igen jó módnak örvendett, a háboru azonban minden vagyonát megfosztotta. Derék kitermett férfi, sötétbarna arczsinnel. Haja itt-ott őszül, de fiatal tuzban csillogó szeméi még ma is ifjúnak tűntetik elő. A nő, sógornója Granati Lea, férje Smynában gombkötő volt. — Arca egyrésze fehér kendővel van török módra eltakarva, sötét fekete szeméi

gyujtó hatását a fehér lepel feltűnően emeli. Tolmácsul egy debreczeni nő Bihari Teréz van melletük, ki másfél év előtt jött haza Törökországból, hol hét évig lakott s hova báró Maldényi gyógyszerész családjával ment ki. A török nyelvet teljes folyékonyasággal beszéli. — A rendőrök 48 órai engedélyt adott a szegény menekülteknek könyoradományok gyűjtésére, de azt biszszük, hogy továbbra is itt tartja őket polgáritársaink vendégszeretete. Holnap jelentkeznek a mártius 15-iki emlékünnepélyen is. Ugyökét Debreczenben leginkább gróf Vay Dániel ő mitga karolta fel, s ma a Király vendéglőjében voltak ebéden s estére a derék Guszmán Róbert vendégei lesznek, hol ma számokra szép eredménynyel gyűjtés rendeztetett a fekete kávé mellett. — Azt biszszük, hogy a szegény menekültek a szívélyes fogadtatás folytán a legkedvesebb emlékek fognak megválni városunktól.

— **Molnár György** utolsóelőtti vendégül tékál tegnap este „A londoni nyárpolgárok és Suliván” adatott szimpadunkon. Molnár e szerepben is meggyőzött bennünket arról, hogy ő a maga szakmájában csakugyan páratlanul áll magyaráhoni színűvészeink között s ha mesteri alakításairól vagy kitűnő művészetéről az alkalommal is ugy akarnánk megemlékezni, a mint azt Molnár megérdemelné azok után, melyeket ő róla már általában véve az összes hazai sajtó elmondott, reszint pedig e lapok hasábjain mi is elmondottunk. — alig találunk új szavakat művészte meelőtásaira. Midőn azért most vendégszerelések végen megemlékeznünk róla, csak annyit említnünk meg, hogy vendégülteken által a midőn egyelőli megbeszélhetetlen élvezetet szerzett miertöz közönségünknek, másfél fiedhetetlen tette magát előtünk. Utolsó es jutalomjátéka, mely szombatra volt hirdetve — a t. művész gyengékedése folytán hettefőre maradt. Mint tudjuk Molnár ekkor „Ill-ik Richard”-ban szerepelt legkedveltebbikében fog fellépni s midőn e körülményre felhívjuk a közönség figyelmét, egyuttal azon reményünknek is kifejezést adunk, hogy váru-unk közönsége ez alkalommal szinten megfogja mutatni, hogy tud érdeklődni a sziművészetnek komolyabb ága iránt is, s tömeges megjelenését lefogja róni halájt és elismerését a jutalmazandó sziművészt iránt.

— **Hittess Lajos** hangversenyét, mely szombaton este a korona termében fog megtartatni, ajánljuk a zenekedvelők figyelmébe. — **Tűz.** Ma délelőt a főispáncazon a Nánássy házban a hátsó épületen tűz ütött ki, de az hamar észre vétetvén, idejekorán, minden nagyobb kár nélkül elfojtatott.

— **A debreczeni egyenruhás 48-ik honvedek** holnap este a „Bikában” tartandó báljára újrag felhívjuk a derék debreczeni polgárság figyelmét. Ezek a honfiak, kik akkor, midőn a haza veszélylen forgott, midőn országunk önállóságáért, függetlenségéért és szabadságáért kellett küzdeni, — verőket áldoztak a hazának, a kiket maga a koronás fejedelem a kibékülés után elismert és meelőnyit, mi, kik testrel, lélekkel igaz magyar honfiak vagyunk, mi se maradjunk hátul, s rójuk le irántuk kegyeltemű adóját az által is, hogy közöttök minél tömegesebben part különbség nélkül megjelenjünk. — Legyen e szép napon mindannyian egyek a tiszta hazaszereteten, s feledjük el e napon azt, hogy a haza hologetására különböző eszközök igénybevételevel küzdnünk. — A viszontlátásig a hoinapi ünnepélyen és honvédtáncgyűlésen!

— **A polgári kör választmánya** ma este a közgyűlést megelőzőlag tartani szokott utolsó választmányi ülését tartja meg.

— **Az atletikai klub** tagjait figyelmeztetjük hogy az évi közgyűlés f. hó 17-én d. u. 2 óra körül a tornaterem helyiségében a főiskolában mulhatatlanul meg fog tartatni.

— **Gyönyörű szép verőfényes napunk** volt ma — valóságos tavaszi nap, ugy hogy a tavaszi toillettek már kezdenek szerepelni. A reggeliek és esték azonban még hűvösek s ma reggel jó sürien fel is fagyott.

— **Felhívás az utazó közönséghez!** A budapesti „Haladás” című szabad közművesi páholy által kezdeményezett olvasott újságoknak gyűjtése, a nyilvános kórházakban fekvő betegek számára, már eddig is a legörvendesebb eredményekre vezetett. A testi bajokban szenvedők az olvasásban találják szellemi nyihitést és adúlést. A vasuti igazgatóságok már megengedték az újság-gyűjtő s. krények felállítását a pályaudvarokban és az utazó közönség nagy jöteményét teljesíthet, ha az utazás közben olvasott újságokat a pályaudvar elhagyásakor a gyűjtő-szekerényekbe dobja.

— **Ponson du Terrail** holttestét e hó 9-én vitték át a montmartrei temetőbe. A „Rocambolca” ismert írója tudvaleg 1870-ben halt meg Bordeauxban. A koporsó ugyan már nyolc nappal azelőtt érkezett meg Parisba de a sir nem készült el, egyelőre a Trinité templomban nyert elhelyezést. Itt gyülekeztek össze az elhunyt barátai, hogy hamvainak megadják a végtisztességet. A sírnál Jules Claretie mondott beszédet az írők nevében.

— **Távirat.** (Feladatott Nagyváradon márcz. 14-én d. u. 1 óra körül.) Nagyvárad város ma délelőt tartott biz. közgyűlése helyben hagyta a szintgyi bizottság és tanács azon előterjesztését, mely szerint a szini előadások tartásának joga 3 évre a Mándoki consortiumnak adatik meg.

Debreczen, 1878. márczius 14.

Hogy, hogyan, a „Magyar Híradó” s utána több lapoknak narcicus álmot tetszett aludni, s ezen narcicus álomban olyas valamit látszik, mintha a belügyminiszter kapta magát s a népgyűlés beültése, illetőleg korlátozására irányuló és pedig a minisztertanács belegyeztével alkotott szabályzat életbeléptetését határozta el, mely u k á z, — szerinte nem is a törvényhatóságoknak, — hanem a főispánoknak lett megüdvé, hogy azt a törvényhatóságok közgyűlésén nyilvánossá t e g y e k i; sőt Pesmege közgyűlése ezen szabályzatot már a f. hó 19-én tartandó közgyűlésén tárgyalandó is!

Mikor az ember a központi lapokban ezeket a reactionarius illatot terjesztő sorokat előlvasa, hirtelenében nem tehetett egyebet, minthogy elmosolyogja magát azon, hogy a központi lapok reporterei, az innen-onnan összeszedett kövér híreket elnyeltesve, mint egy pelikán a piócát, de persze, sem nem érve a dolgot, sem meg nem emészte, milyen sok tökéletlenséget és milyen bona fide találak fel a szegény jó publicumnak!

Hiszen akinek a kormány s a törvényhatóságok közötti viszony és örökös természet s módjáról csak annyi fogalma van, mint a hajduknak a harngöntésről, — annak bizony ne beszélje ön senki, hogy a törvényhatóság részére meglepésről készített formát a főispánok fogják megkeszerre kibpublicálni. Ha lenne is ily intézkedés, — mi ezéja volna annak, hogy e ő z o r a főispánok kezén menjen keresztül.

Ha ilyen meglepés lett volna készítve a megyék s városok számára, megtudta volna azt külden a belügyminiszter minden udvariakodás nélkül az illeto törvényhatóságoknak magának is. — Ha pedig esetleg nem a törvényhatóságoknak szánt, hanem a főispánoknak egyes esetekben külden a zo-

kott bizalmas miniszteri utasításról volna szó; ugy mi köze lenne ahoz a tvtatóságok közgyűléseinek?

Nincs olyan miniszter s olyan kormány, a mely előforduló esetekben a főispánokkal bizalmas levelezést ne folytatna, de azt se hitesse el am senki velünk, hogy ezek a bizalmas levelek a törvényhatóságok közgyűlései elé tartoznának.

Ezen handabandát — aztán, több jóhiszemű lap után közölte. Persze szárazon regisztrálva, e talán át se gondolt birt. Csak a böles „Debreczen” vette komolyan és csinált belőle olyan vezércikket bolond egy komediát, mintha legalább is a Karaffa tábornok idejébeli kerékbetörés mártir napjait élne!

Legyen megnyugodva a „Debreczen”. A belügyminiszter bizonyára nem küldött a tvtatóságoknak, se neki sem ukázt, sem selyemzínórt, sem foszforos gyufát. — Meggyőződhetett róla „Debreczen” város tvtatóságának mai napon tartott közgyűlésén. A mikora is „Debreczen”-t szokásos jöleresultése csufu a mártasban hagyta. A kormányrendelet felolvasását sokan várták, várták, csak várták — de semmi se lett belőle, pedig a „Debreczen” megöven dölte, mint az esőt, hogy éppen a mai gyűlésen kell ennek a nagy temetésnek megtörténni, hogy a 17-iki népgyűlés csupa fucsca váljék, mielőtt az ige a pinczuterán testé lenne.

Különben a tisztelt szébalos újság szerdai számának vezércikké, isten bizony újra arra a megyőződésre viszi a tisztességes józan eszt embert, hogy talán csakugyan nem is ártana már egy kis labat, vagy egy kis „k o s a r” egy némely ember számára, hogy az ő z o r a politikai vitáczban sinlódok számára, hogy a bekés polgárcsapat esztelen üzemekkel meg ne háborítsák.

Debreczeni színház.

7-ik bérlet. 10-ik szám.

Pénteken, márt. 15-én

Bogyó Alajos ur vendégjátékai adatai

S Z É P H E L É N A .

Operette 3 felv.

Holzer balletmester társulata mint vendég.

Felolós szerkesztő: Szabó Antal.

Nyilttér.

Az első

debreczeni árverési intézetben

kedden, folyó hó 19-én, következő tárgyak kerülnek árverésre, u. m.: arany és gyémánt ékszerek, lantéle ezüst neműek, arany és ezüst órák, értékpapírok, nevezetesen egy török sorsjegy, egy iparegyesületi részvény; kiszivott tatjpapír, látszóvegy, egy hátultöltő kuszletz, egy hegedű; férfi és női ruhák, bundák, kendők, fehé-, asztal- és ágyneműk, vert pénzégek gyertya-tartók, mozsarak, vasalók, stb.

Az elárverendő tárgyak jegyzéke az árverést megelőző vasárnap s hétfőn bárki által megtekinthető.

Felkértenek mindazok, kik tárgyaikat elárverés végett beadni szándékoznak, hogy azt mielőg szerda estig tegyék, mert akkor ezen tárgyak a következő csőtörtőzők meglelendő hirdetésben megemlíthetnek.

H I R D E T E S E K .

Gazdasági és konyha-kerti magvak,
 francia és magyar luezerna,
 burgondi répa, búkköny,
 muhar, len, tavasz buza,
 téli káposzta, karaláb, sárga répa, zeller, uborka stb.
 magvakat jutányos árban ajánl
Geréby Fülöp.

SESZTINA LAJOS
 mint
CLAYTON
 és
SHUTTLEWORTH
 angol gazdasági gépgyárosok debreczeni képviselője
 ajánlja ezen gyár
 gőzmozdonyait, gőzeselő-gépeit, járgány-csőplőgépeit, új szerkesztő sorban vetőgépeit, ekéit, boronáit, kultivátorokat, fűkaszaló és gabona arató gépeit, széna gereblyéit, tisztító rostáit és egyéb gazdasági gépeit a legjutányosb áron.
 Képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.
 (90) 1—?

A „debreczeni ipar- és kereskedelmi bank”
 1878. márczius 17-dik napján délelőt 10 órákor
X-dik rendes közgyűlését
 tartatja meg Debreczenben, a városi kistérségben, melyre a t. e z. részvényesek ezenel meghívattak, azon figyelemztetéssel, hogy az alapszabályok 26-ik cikkének rendeltetés szerint, részvényesek a közgyűlés előtt legalább 5 nappal az intézeti pénztárnál le kell tenniük.

Tárgysorozatok:
 1. Igazgatósági jelentés az 1877-dik évi feljáról.
 2. Az 1877. évi számadás megvizsgálása, mérleg és osztalék megállapítása.
 3. A felügyelő bizottság jelentése az évi számadás és mérleg megvizsgálásáról, valamint a nyereségnyel felosztását tárgyazó indítvány.
 4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása vagy megtagadása.
 5. Az alapszabályok 34. cikkének értelmében kisorsolás utján kilépő két igazgatósági tag megválasztása.
 6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére az alapszabályok 28-dik cikkének szerint jogostott három küllibbségi tag megválasztása.
 7. Kett a „debreczeni ipar- és kereskedelmi bank” igazgatóságának 1878. febr. 15-ken tartott XVI. rendes üléséből.

Az igazgatóság.
 Jegyzet. A felügyelő bizottság által megvizsgált mérleg, annak jelentése, valamint az igazgatósági évi jelentés, az alapszabályok 65. cikkének értelmében 1878. márt. 9-tól kezdve az intézet helyiségében megtekinthető.
 (70) 4—4

A hatvanutczai kertben
 5 kapa jó karban levő szőlő pájtával, szüretelő edényekkel eladól. Értekezhetem csapóutczán a tulajdonos „Iparegyesületi takarékc- és hiteltelczettel” a hivatalos órákban.
 (84) 3—3

281. szám.
ÁRJEJYZÉKE
 az „I S T V Á N” gőzmalom készítményeinek.
 Készpénz fizetés mellett.
 Árak ausztriai értékben Koltsgégmentesen
 Debreczenben, hitelzettség nélkül.
 Inguyen szákkal 100 kilo

A. Asztali dara nagy szemű	36.—
B. szinte 30 kilos zacskóval	26.30
C. szinte apró szemű	26.—
D. szinte 30 kilos zacskóval	26.30
E. Dara közepesri	24.70
F. Királyliszt	25.—
G. Langliszt	24.20
H. Montliszt	23.60
I. Zsemlyelisztt különböző	22.20
J. Fehér kenyérlisztt 1-ső rendű	21.20
K. szinte 2-od	19.20
L. Közép kenyérlisztt 1-ső	17.—
M. szinte 2-od	14.40
N. szinte 1-ső	12.40
O. szinte 2-od	11.40
P. szinte 1-ső	6.—
Q. szinte 2-od	4.80
R. szinte 1-ső	4.20
S. szinte 2-od	4.20
T. szinte 1-ső	4.40
U. szinte 2-od	3.80
V. szinte 1-ső	14.20
W. szinte 2-od	12.20
X. szinte 3-ad	4.80
Y. szinte 4-ed	4.20
Z. szinte 5-ed	3.10
A. K. Arpa kása 00	31.—
B. szinte 0	29.—
C. szinte 1	17.—
D. szinte 2	17.—
E. szinte 3	13.—
F. szinte 4	20.—
G. Arpa kása	8.20
H. Arpa liszt	6.—
I. Debreczen, 1878. febr. 21.	
A. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
B. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
C. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
D. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
E. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
F. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
G. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
H. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
I. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
J. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
K. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
L. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
M. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
N. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
O. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
P. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
Q. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
R. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
S. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
T. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
U. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
V. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
W. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
X. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
Y. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	
Z. szakkol sulytartalmá. — teljsuly	